

УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ

Юрій ГРІДЧИН,*методист відділу природничо-математичних дисциплін
ЧОШПО імені К.Д. Ушинського*

ЦИФРОВИЙ МАГЕЛЛАН: ЯК ІКТ ПЕРЕТВОРЮЮТЬ УРОКИ ГЕОГРАФІЇ НА ЗАХОПЛИВІ ЕКСПЕДИЦІЇ

Сьогодні вивчення географії неможливо уявити без віртуальних подорожей, інтерактивних карт та просторового моделювання. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) перетворили традиційний урок з пасивного слухання на захопливе дослідження світу. Використання цифрових інструментів дозволяє не лише візуалізувати складні природні процеси, а й розвивати критичне мислення учнів, роблячи географію ближчою та зрозумілішою для кожного школяра.

Головна мета сучасного вчителя географії — не просто передати сухі факти, а навчити дітей орієнтуватися в безмежному потоці інформації. Впровадження передового педагогічного досвіду з теми «Використання ІКТ на уроках географії» доводить: застосування геоінформаційних систем (ГІС), інтерактивних симуляцій (наприклад, PhET Interactive Simulations) та віртуальної реальності (VR) підвищує мотивацію учнів, стимулює їхню дослідницьку діяльність та забезпечує високу якість знань.

Географія — це наука про планету Земля, а ІКТ — це потужний навігатор у цій науці. Сучасний вчитель має володіти цим навігатором досконало, щоб перетворити звичайний урок на справжню експедицію. Інтеграція цифрових технологій в освітній процес відкриває перед учнями двері до безмежних освітніх ресурсів, дозволяючи вивчати рельєф, клімат та населення різних куточків планети в режимі реального часу.

У цій статті йдеться про вчительку, яка досконало володіє комп'ютерними технологіями та ефективно застосовує їх у своїй повсякденній освітній діяльності на уроках географії. Методичні розробки цього фахівця з теми «Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках географії» були

схвалені науково-методичною радою нашого інституту 14 травня 2026 року.

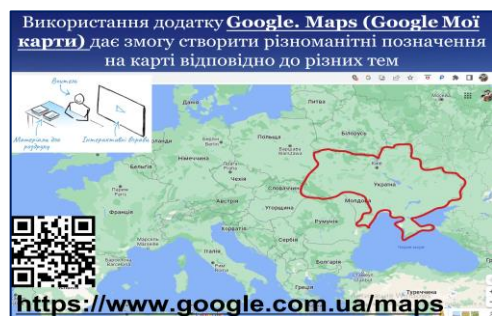
Тригубенко Ольга Олександрівна – учитель географії Чернігівського колегіуму №11 Чернігівської міської ради Чернігівської області. Загальний педагогічний стаж 29 років. Має кваліфікаційну категорію (спеціаліст вищої категорії) та педагогічне звання (вчитель – методист). Ольга Олександрівна – досвідчений педагог, творча, неординарна особистість, яка любить свій предмет, творчо підходить до планування уроків, досконало володіє ефективними формами і методами освітнього процесу. Кожен урок учителя будує так, щоб в усіх учнів постійно був стійкий інтерес, навчальна активність і бажання творити й пізнавати.

Своїм практичним досвідом вона доводить, що використання ІКТ на уроках географії забезпечує: активну участь кожного учня; творчу співпрацю учнів між собою і з учителем; навчання на ситуаціях, наближених до реального життя; сприятливий емоційний клімат у класі; формування відчуття класу як єдиної команди тощо. А застосування ІКТ технологій під час проведення уроків є ефективним, привабливим та цікавим методом роботи з учнями, завдяки якому підвищується інтерес до уроків з географії, вивчення нового матеріалу та застосування набутих знань на практиці, що дозволяє змістити акцент на діяльнісний підхід. Учень, що володіє сучасними інструментами обробки просторових даних, отримує не лише знання про світ, а й навички, необхідні для ефективної професійної та громадянської діяльності в умовах цифрової економіки.

Педагог впевнена в тому, що сучасна школа повинна виховувати не просто знавців окремих предметів, а компетентних, адаптивних, самостійних і відповідальних особистостей, здатних критично мислити, швидко орієнтуватися в інформаційному просторі, аналізувати дані і приймати ефективні рішення в різних життєвих ситуаціях.

У своїй освітній діяльності Ольга Олександрівна постійно і систематично використовує:

- **Google. Maps (Google Мої карти)** для створення інтерактивних проєктів країн, картографування експедицій та маршрутів, аналізу територіальних даних (практичні роботи), колективної роботи в групах в реальному часі;

- **Rebus1.com** для актуалізації знань на початку уроку, вивчення географічної номенклатури, закріплення термінів і понять, творчих домашніх завдань, створення тематичних квестів та вікторин;

- **Seterra** для тренування географічної номенклатури, проведення змагань та квізів, роботи з контурними картами на письмовій практичній роботі;

- **Padlet** (онлайн-дошка) для створення «Скарбничок» матеріалів по темі, групової роботи над спільними проєктами та дослідженнями, рефлексії та зворотного зв'язку;

- **Wordwall** для роботи з інтерактивними діаграмами та картами, закріплення термінології, динамічної вікторини та гри, оцінювання та зворотного зв'язку;

- **Jamboard**
для мозкового
штурму,
створення
«живих» схем та
моделей,

класифікації об'єктів тощо;

- **MozaBook** (3D-сцени і навчальні відео) для демонстрації 3D-сцен та віртуальних екскурсій, показу інтерактивних карт, як відеолaboratorію та медіатеку, лабораторні інструменти та ігри;

- **Flinga** веб-інструмент, призначений для організації спільної роботи, мозкових штурмів, візуалізації ідей та активного залучення учнів в освітній процес. Він часто використовується в освітніх цілях для створення інтерактивного середовища;

- **Kahoot!** хмарна навчальна платформа, яка використовується для створення інтерактивних вікторин, тестів, опитувань та навчальних ігор. Основна мета — зробити навчання цікавим, підвищити залученість учнів, провести швидку перевірку знань або організувати командні змагання в школах;

- **LearningApps** онлайн-сервіс для створення інтерактивних навчальних вправ, призначений для учнів. Він дозволяє робити навчання цікавішим за допомогою ігрових шаблонів (пазли, вікторини, класифікація), що допомагає перевірити знання та залучити учнів до процесу;

- **Mentimeter** для «хмари слів» та асоціацій, швидкого опитування та перевірки фактів, сесії запитань, шкал, ранжування.

Завдяки ІКТ уроки Ольги Олександрівни перетворюються на простір творчості, експериментування й співпраці. Учні навчаються

не лише користуватися технологіями, а й створювати власні інноваційні продукти, що має велике значення для їхнього подальшого професійного самовизначення. Застосування сучасних освітніх ресурсів розширює можливості персоналізованого, дистанційного та змішаного навчання.

Вихованці Ольги Олександрівни регулярно демонструють високі результати на олімпіадах та конкурсах. Для вчителя такий формат роботи — це свідомий крок за межі стандартної програми, що стає стратегічним внеском у майбутнє дітей та власне педагогічне зростання.

Педагогічний досвід Ольги Олександрівни по використанню ІКТ на уроках географії — це не просто роки роботи, це тисячі проведених уроків, виправлених помилок та знайдених ключів до дитячих сердець. Справжня майстерність приходить тоді, коли теорія перетворюється на живу практику. Своєю майстерністю і досвідом вчителька охоче ділиться з колегами міста та області, для яких її педагогічний досвід став прикладом і орієнтиром у їх педагогічній діяльності.

Тригубенко Ольга Олександрівна — це сучасний «Магеллан» цифрової епохи, який точно знає, що географія — це не про зазубрювання висоти Евересту і назв столиць, а про усвідомлення та розуміння того, як влаштований наш світ.

Вона щиро і безнадійно закохана у свій предмет. Для неї географія — це не сухий текст у підручнику, а «живий організм». Її очі світяться, коли вона розказує про тектонічні плити або особливості демографії в Японії. Уроки Ольги Олександрівни — це справжнє технічне шоу із застосуванням ІКТ. Почуття гумору, драйв, оптимізм, віра та любов до кожного на уроці надихає на продуктивну роботу навіть немотивованих учнів.

Учні Ольги Олександрівни не просто беруть участь в олімпіадах — вони «пускають» олімпіадні завдання як «горішки». Секрет успіху простий: розвиток критичного мислення в дітей, нестандартний підхід під час підготовки (не перечитування підручника, а розв'язання реальних задач) та постійна підтримка. Ольга Олександрівна вміє налаштувати на перемогу, перед черговим туром змагань зняти стрес влучним жартом, щиро радіти успіхам усіх вихованців.

Ольга Олександрівна — це вчитель-лідер, яка використовує ІКТ не заради моди, а для того, щоб відкрити дітям горизонти, які раніше здавалися недосяжними.

